

יום כדור הארץ שמח

22 - 04 - 22

הלקט הכחול

לקט חומרי הוראה לכבוד היום הבינלאומי של כדור הארץ.
מעודכן מרץ 2022 ע"י ד"ר אביס דפה-ברגר, המרכז הארצי למורי הביולוגיה.

מדוע מצוינים ימים בינלאומיים?

מועדים בינלאומיים נועדו להעלות מודעות של הציבור הרחב בנושאים גלובליים חשובים, לגייס את דעת הקהל לפעולה בנושאים מדאיגים וכמובן לחגוג ולחזק את הישגי האנושות. יום כדור הארץ עוסק בהעלאת המודעות ליכולתו של כל אדם להשפיע על הסביבה באמצעות התנהלות יום-יומית מתחשבת, ובעידוד צריכת משאבים יעילה אשר מטיבה עם כל המערכת האקולוגית ועם איכות הסביבה. הנושא המרכזי של יום כדור הארץ השנה הוא: Invest In Our Planet - השקיעו בכדור הארץ לעתיד ירוק ובר קיימא. בואו נשקיע בתלמידים שלנו ובכדור הארץ הנפלא שלנו. [This is why we celebrate Earth Day](#)

הלקט הכחול לכבוד יום כדור הארץ

מרץ 2022

עודכן ע"י ד"ר אביס דפה-ברגר

תרגישו חופשי לבחור (:

3	פעילויות עמ"ר (ערכים, מעורבות ורלוונטיות)
3	פרס נובל ופרס ישראל
3	אתרים
4	ספרים וחוברות
4	מאמרים וכתבות
4	פעילויות להוראה
5	פעילויות בחצר
5	הרצאות מתוקשבות TED וסרטים
5	חידונים ושירים

1. פעילויות עמ"ר (ערכים, מעורבות ורלוונטיות)

- [הקשר הביולוגי ושאלות עמ"ר - מגוון המינים \(2018\)](#).
- [כרטיסיות לתרגול שאלות עמ"ר \(2018\)](#).

2. פרס נובל ופרס ישראל

- [פרס נובל לפיזיקה לשנת 2021 יוענק עבור חקר השפעת האנושות על האקלים](#). מחצית הפרס הוענק לסיוקו מנאבה וקלאוס הסלמן, שיצרו מודלים של המערכת האקלימית של כדור הארץ, שמאפשרים לנבא בצורה טובה את ההתחממות הגלובלית. המחצית השנייה הוענק לג'ורג'ו פריזי עבור הגילוי של הקשר בין חוסר סדר ותנודתיות במערכות פיזיקליות. [כתבת ynet](#).
- [פרס ישראל לשנת 2019 הוענק לפרופ' דן יקיר](#) - פרופ' דן יקיר חוקר את יחסי הגומלין בין הביוספרה והאטמוספרה, ובמיוחד את הדרכים בהן הצמחייה משפיעה על הסביבה ועל האקלים.

3. אתרים

- [22.4 – יום כדור הארץ](#) - פורטל עובדי הוראה - המרחב הפדגוגי. משרד החינוך. חומרים ייחודיים של החינוך לקיימות במשרד החינוך ואתרים עם מצגות וסרטונים.
- [שינוי האקלים במבט בין-תחומי](#) - משולחן מפמ"ר ביולוגיה.
- [התחממות כדור הארץ](#) - מכון דוידסון.
- [TiME - This is My Earth](#) - הארגון שהוקם על ידי פרופ' אורי שיינס ופרופ' אלון טל, ביחד עם צוות מדענים ומנהיגי סביבה מכל העולם מציע לכל אדם בכדור הארץ לעזור לצמצם את ההרס לבתי הגידול על ידי רכישה של אדמות באזורים רגישים ועשירים במגוון ביולוגי, ולהצטרף לארגון דמוקרטי ואינטראקטיבי בינלאומי.

4. ספרים וחברות

- ספר דיגיטלי: [סקס רבייה מינית ממולקולות ועד פילים](#).
- [אמת מטרידה](#) - אל גור (2006).

5. מאמרים וכתבות

- [ההתחממות העולמית והאוקיינוס הגלובלי](#) - ד"ר ארז גרטי, מכון דוידסון (2011).
- [הפשרת קרחונים ועלייה בגובה פני הים](#) - ד"ר ארז גרטי, מכון דוידסון (2011).
- [ביואתיקה והמשבר הסביבתי: מי מושך את מי?](#) (2017), עלון מורי הביולוגיה 194, שני מאמרי דעה מנוגדים. הפחתה בגזי החממה לפתרון המשבר הסביבתי העולמי גוררת שאלות אתיות רבות הקשורות למחויבותו של האדם כלפי הסביבה, כלפי אוכלוסיות שונות וכלפי הדורות הבאים.
- [מה עוללנו לקוטב הדרומי](#) (2008) מתוך גיליון 177 של עלון למורי הביולוגיה. פרק מספרו של אל גור 'אמת מטרידה' ושאלות לדיון בכיתה.

6. פעילויות להוראה

- [יזמות וחדשנות סביבתית](#) - מצגת. פרופ' אורי שיינס (2017). פרופ' שיינס הקים יחד עם שותפו פרופ' אלון טל, את הארגון הבינלאומי **TIME** שמטרתו לרכוש את השטחים הרגישים ולהפכם לשמורות טבע.
- [מה בין המלחמה בטרור להתחממות הגלובלית?](#) (2015).
- [ההתחממות הגלובלית](#) - פעילות פתיחה ללימודי אקולוגיה (2018)
- [מערך הוראה זיהום אור](#) (2020).
- חומרים להכנת [יום שיא לשבוע האקלים](#) (2021) - פרויקט העלאת המודעות להתחממות כדור הארץ, באדיבות ד"ר אורית לשם זוכביצקי, מתיכון ליידי דייויס.
- [מצגת לדוגמה - יום שיא לשבוע האקלים](#) (2021).
- [מינים פולשים – האיום הביולוגי של הגלובליזציה](#) (2005).

- לקט של חידונים מתוקשבים בנושאים של [תופעות טבע](#) (2019) - חידוני טריוויה מתוקשבים בנושאים של תופעות טבע בדרגות קושי שונות. אפשר למצוא ביניהם חידונים בנושא אפקט החממה והתחממות כדור הארץ, כמו גם מחזור המים.

7. פעילויות בחצר

- [גינה לימודית בבית הספר - לא רק לביולוגים](#) (2016) - ד"ר עומר חורש, איל מוזיקנט (רכז חברתי). הקמת גינה אקולוגית בתיכון הראשונים בהרצליה, ובנוסף חממה אקולוגית, היא חזון שהלך ונרקם מזה מספר שנים, ויצא לפועל בשנת 2015. מעורבים בו צוותי הוראה מתחום הביולוגיה, מדעי הסביבה וכן צוות המעורבות החברתית בבית הספר. גינה אקולוגית ו או חממה מאפשרות מגוון רחב של פעילויות לימודיות וחברתיות במסגרת בית הספר, בתחומים אינטר-דיסיפלינרים (ביולוגיה, כימיה, מדעי הסביבה), המעשירות את הידע של התלמידים באופן פעיל ובלתי אמצעי, מקנות ערכים של מסירות, אחריות, התמדה, סבלנות.

8. הרצאות מתוקשבות TED וסרטים

- סדרת סרטוני יוטיוב – [האמת המטרידה](#) – אל גור (באנגלית).
- DON'T LOOK UP - [אל תסתכלו למעלה](#) - NETFLIX.

9. חידונים ושירים

- לקט של חידונים מתוקשבים בנושא [התחממות כדור הארץ](#) (2019).
- [מבילי אייליש ועד ג'יין בורדו: האמנים ששרים על שינויי האקלים.](#)